

Maksatuspalvelut

30.5.2017

DM 1801720

Suomen Tilintarkastajat ry/Riitta Laine
Fredrikinkatu 61 A
00100 Helsinki

Tilintarkastajan tarkastusraporttipohjien muutokset

Tekesin rahoituspalvelut ovat uudistuneet vuoden 2016 aikana. Asiakkaiden moniin eri tarpeisiin kehitetyt rahoituspalvelut ja niihin liittyvät erilaiset ehdot ovat synnyttäneet tarpeen kehittää myös projekteille tehtäviä tarkastuksia ja niistä laadittavia tarkastusraportteja. Lisää tietoa eri rahoituspalveluista löytyy Tekesin nettisivuilta: <https://www.tekes.fi/rahoitus/>.

Yhdessä Suomen Tilintarkastajat ry:n kanssa olemme uudistaneet tilintarkastajan tarkastusraporttipohjia. Ensimmäiset uudet raporttipohjat on otettu käyttöön 10.4.2017 ja AV-tuotantokannustimen ja Energiatuen tarkastusraportit viimeisinä 15.5.2017. Kaikki raporttipohjat löytyvät [Tekesin ohjesivuilta](#).

Tavoitteena uudistuksessa on, että tilintarkastaja löytää oikean raporttipohjan nopeasti ja helposti. Jokaisella rahoitusehtodokumentilla on sitä vastaava oma tarkastusraportti. Näitä ehto- + tarkastusraporttipareja on yhteensä kahdeksan.

Rahoituspalvelu määrittää tarkastuksen toimenpiteet

Tekes-rahoituksen tilintarkastustoimeksiannon saatuaan tilintarkastajan kannattaa ensin selvittää, millä ehdoilla Tekesin päätös on tehty. Rahoitusehtojen lisäksi tilintarkastajan tulee tutustua rahoituspäätökseen ja sen mahdollisiin erityisehtoihin.

Tarkastusraporttipohja auttaa tilintarkastajaa kohdentamaan tarkastus oikeisiin asioihin ja otoskoot määrittelevät tarkastuksen laajuuden:

Ehdot ja raporttipohja	Rahoituspalvelu	Otoskoko
Yritysten tutkimus- ja kehitystoiminnan rahoitus	Tutkimus- ja kehitysrahoitus, Into	30 % kustannuksista ja 15 % maksuista
De minimis -avustus	Tempo, Kiito, Messuavustus, Vientirengas	100 % kustannuksista ja 50 % maksuista
Nuorten innovatiivisten yritysten rahoitus		30 % kustannuksista ja 15 % maksuista
Audiovisuaalisen alan tuotantokannustin		100 % kustannuksista ja 50 % maksuista
Energiatuki		30 % kustannuksista ja 15 % maksuista
Julkisten toimijoiden kehittämishankkeiden rahoitus		30 % palkoista, 40 % muista kustannuslajeista / 100 % ostopalveluista, jos yksinkertainen kustannusarvio
Julkisen tutkimuksen rahoitus		30 % palkoista, 40 % muista kustannuslajeista
Rakennerahastorahoitus		30 % kustannuksista ja 15 % maksuista

Maksatuspalvelut

30.5.2017

DM 1801720

Raporttia laatiessaan tilintarkastaja voi lisätä raporttipohjaan kommenttejaan ja havaintojaan. Emme suosittele poistamaan tekstiä raporttipohjasta, mutta tilintarkastaja voi halutessaan yliviivata tarpeettomat toimenpiteet ja havainnot.

Tekesin ehtoja ja niihin liittyviä tarkastusraporttipohjia päivitetään tarpeen mukaan. Nettisivuiltamme on löydettävissä voimassaolevien ehtojen lisäksi aiemmat Tekesin rahoitusehdot. Vanhoja tarkastusraporttipohjia ei nettisivuilla ole, vaan tarkoituksena on, että tilintarkastajat käyttävät aina voimassaolevaa raporttipohjaa. Suosittelemme, että tilintarkastajat eivät tallentaisi raporttipohjia omalle tietokoneelleen, vaan käyttäisivät pohjana aina uusinta versiota.

Milloin tilintarkastajan tarkastusraporttia ei tarvita?

Tekes on luopunut tilintarkastajan tarkastusraportin vaatimuksesta tietyissä rahoituspalveluissa. Enintään viiden ostopalvelun Energiatuki-, Messu- ja Team Finland Explorer -projekteissa tarkastusraportti voidaan korvata liittämällä kustannustilitykseen kopio ostettujen palveluiden laskuista sekä tiliote, josta ilmenee, että lasku on maksettu. Asiasta on maininta rahoituspäätöksen yleisissä ehdoissa tai erityisehdossa.

Tekes on käynnistänyt 1.6.2017 kustannus seurannan keventämisen pilotin Tempo-hankkeissa. Näissä Tempo de minimis -avustuksissa sovelletaan kertakorvausmallia ja rahoitus maksetaan raportin perusteella. Asiakas ei tee kustannustilitystä projektin kustannuksista eikä tilintarkastajan tarkastusraporttia tarvita. Pilotti kestää 31.5.2018 saakka, jonka jälkeen päätetään käytännön laajentamisesta tai lopettamisesta.

Lisätietoja muutoksista antaa maksatuspalvelujohtaja Anne Kleemola, anne.kleemola@tekes.fi ja p. 029 50 55653.

Havaintoja Tekes-tarkastuksista

Valtioavustuslaki velvoittaa Tekesiä huolehtimaan myöntämänsä rahoituksen valvonnasta. Projektin kestoaikana tehtävän tavanomaisen valvonnan ohella Tekes jälkikäteistarkastaa vuosittain noin 100 projektia (ns. Tekes-tarkastus). Tekes-tarkastuksissa pyritään varmistamaan, että projektin kestoaikana Tekesiin raportoituja kustannuksia vastaavaa työtä on todella tehty ja että tekeminen on tapahtunut rahoitusehtojen puitteissa.

Suurimmassa osassa jälkikäteistarkastettavista projekteista havaitaan jonkinlaisia rahoitusehtojen vastaisia toimia. Rahoitusehtojen vastaiset toimet voi jaotella karkeasti seuraaviin virhetyyppeihin:

- Työajanseurantaa ei ole pidetty, se on tehty joko etu- tai jälkikäteen jonkinlaisen arvion pohjalta tai siitä puuttuvat esimerkiksi vahvistamismerkinnät
- Tekesille toimitettuun tilitykseen sisältyneitä kustannuksia ei ole maksettu tilitykseen jättämiseen mennessä, kustannukset eivät ole projektin kestoaikana syntyneitä tai ne sisältävät arvonlisävero, vaikka rahoituksen saaja on arvonlisäverovelvollinen.
- Projektin toteutukseen liittyvä dokumentaatio ei ole enää tallessa jälkikäteistarkastusta tehtäessä. Nykyisten rahoituksen yleisten ehtojen mukaan Tekesin tarkastusoikeus on voimassa kymmenen vuotta projektin viimeisestä maksuerästä ja kaikki rahoituksen käytön valvonnan kannalta tarpeellinen aineisto on säilytettävä vähintään yhtä kauan.
- Projektille on tilitetty kustannuksia, jotka eivät ole aiheutuneet projektista tai jotka tulevat katetuiksi yleiskustannusten kautta.

Maksatuspalvelut

30.5.2017

DM 1801720

- Ulkopuolelta ostettavina palveluina on Tekesille tilitetty rahoituksen saajan lähipiiriin kuuluvalta yhtiöltä ostettuja palveluita. Tekes luokittelee nämä kustannukset ns. intressikustannuksiksi ja edellyttää niistä erillistä intressitilitystä.

Osa rahoitusehtojen vastaisista toimista ovat niin merkittäviä, että ne johtavat jo maksetun rahoituksen osittaiseen tai täysimääräiseen takaisiperintään. Monessa tapauksessa huomattavaltakin takaisinperinnältä olisi voitu välttyä varsin pienellä hankehallintoon suunnatulla lisäpanostuksella.

Tekes pyrkii omalta osaltaan painottamaan rahoitusehtojen ja projektin hyvän hankehallinnon merkitystä projektin aloitustoimenpiteiden yhteydessä.

Anne Kleemola, Maksatuspalvelujohtaja

Piia-Tuulia Rauhala, Sisäisen tarkastuksen johtaja